MALTA

QORTI ĊIVILI
PRIM'AWLA
(Ġurisdizzjoni Kostituzzjonali)

ONOR. IMĦALLEF
LAWRENCE MINTOFF

Seduta tal-15 ta' Novembru, 2019

Rikors Kostituzzjonali Numru 46/2019 LM

Silvio Zammit (K.I. 454164M)

vs.

L-Avukat Ġenerali

Il-Qorti,

Rat ir-Rikors imressaq fis-27 ta' Marzu, 2019 minn Silvio Zammit (K.I. 454164M) (minn issa 'l quddiem "ir-rikorrent"), fejn issottometta dan li ġej:

1. *Illi l-esponenti jinsab akkużat inter alia b'trading in influence u l-proċeduri kriminali istitwiti kontrieh jinsabu pendenti quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti Istruttorja, presjeduta mill-Maġistrat Dr A.M.Grima LL.D;*

2. *Illi dawn il-proċeduri tniedu lejn l-aħħar tas-sena 2012 u għaldaqstant ilhom pendenti għal aktar minn sitt (6) snin. Sal-lum il-ġurnata, il-Prosekuzzjoni għadha ma għalqitx il-provi tagħha;*

3. *Illi għal żmien twil, il-Prosekuzzjoni insistiet fuq ix-xhieda ta' persuna li tinsab barra minn Malta, ċerta Inge Delfosse. Matul il-kumpilazzjoni surriferita, l-Avukat Dr. Kenneth Grima deher għan-nom tal-imsemmija Delfosse u informa lill-Qorti tal-Maġistrati li l-patroċinata tiegħu ma kinitx ser tixhed fil-kumpilazzjoni billi kien hemm il-possibilità li tinkrimina ruħha bid-depożizzjoni tagħha;*

4. *Illi nonostante dan, f'rinviju wara rinviju, l-Avukat Ġenerali baqa' jinsisti li tixhed Inge Delfosse;*

5. *Illi wara li nżammu diversi seduti mingħajr ebda progress, l-esponenti talab li ssir riferenza kostituzzjonali fejn din l-Onorabbli Qorti ġiet mitluba:*

   "tgħid jekk il-fatt illi dawn il-proċeduri qed jitwalu minħabba li x-xhud Inge Delfosse, li hi l-unika xhud li fadal tal-Prosekuzzjoni, ma tridx tixhed f'dawn il-proċeduri għax hemm il-possibilità li tinkrimina ruħha u minħabba f'hekk l-Avukat Ġenerali, ma jistax joħroġ l-Att tal-Akkuża mingħajr ix-xhieda ta' dan ix-xhud, bil-konsegwenza li din il-kawża ma tistax titkompla u tintemm skont il-liġi, jilledix id-dritt fundamentali tiegħu għal xmigħ xieraq a tenur tal-Artikolu 39(1) tal-Kostituzzjoni u l-Artikoli 6(1) u 6(3) tal-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem, Kapitolu 319 Liġijiet ta' Malta."

6. *Illi permezz ta' sentenza mogħtija nhar is-26 ta' April 2018, minn din l-Onorabbli Qorti, presjeduta mill-Onor. Imħallef Dr. A. Felice LL.D, ġie deċiż illi:*

   *"Għar-raġunijiet kollha premessi, il-Qorti, filwaqt li tagħmel referenza għall-fatti lamentati minn Silvio Zammit fit-talba għal referenza kostituzzjonali fil-proċeduri fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Silvio Zammit** li hija pendenti quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti Istruttorja, senjatament illi qiegħed jiġi leż id-dritt fundamentali tiegħu għal smigħ xieraq kif protett bl-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u l-artikoli 6(1) tal-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem, liema lment wassal lil dik il-Qorti sabiex fil-11 ta' Lulju 2016 tagħmel l-ordni ta' referenza, qiegħda tiddikjara illi fil-konfront tal-istess Silvio Zammit kien hemm vjolazzjoni tal-artikolu 6(1) tal-Konvenzjoni Ewropea għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fundamentali, liema ksur ser jibqa' jissussisti sakemm il-prosekuzzjoni tagħmel dak kollu li għandha tagħmel sabiex jew tottjeni d-depożizzjoni ta' Inge Delfosse mill-aktar fis possibbli jew tagħlaq l-istadju tal-provi tagħha fl-atti tal-kumpilazzjoni fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Silvio Zammit.**"*

Għalhekk din il-Qorti qiegħda tibgħat dan il-provvediment flimkien mal-atti lura lill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti Istruttorja sabiex tkompli tisma' u tiddeċiedi skont kif provdut f'din ir-referenza."

7. *Illi din is-sentenza ġiet appellata mill-Avukat Ġenerali, iżda permezz ta' sentenza mogħtija mill-Qorti Kostituzzjonali nhar it-13 ta' Lulju 2018, l-appell ġie miċħud u s-sentenza appellata ġiet ikkonfermata;*

8. *Illi kif ordnat mill-Qorti Kostituzzjonali, l-atti reġgħu ntbagħtu quddiem il-Qorti tal-Maġistrati sabiex jitkomplew il-proċeduri kriminali. Billi l-maġistrat preċedentement sedenti ġie elevat Imħallef, ossia l-Onor. Imħallef Dr. A.G. Vella LL.D, il-kumpilazzjoni ġiet assenjata lil maġistrat ġdid, u ċioe l-Maġistrat Dr. A.M. Grima LL.D;*

9. *Illi s-sentenza tal-Qorti Kostituzzjonali kkonfermat illi l-esponenti kien u fil-fatt għadu qed ibati ksur tad-drittijiet fundamentali tiegħu għal smigħ xieraq a tenur tal-Artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u tal-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem u li dan il-ksur ser jibqa' jissussisti sakemm il-Prosekuzzjoni tottjeni d-depożizzjoni ta' Inge Delfosse mill-aktar fis jew tagħlaq il-provi tagħha;*

10. *Illi wara li ngħatat is-sentenza tal-Qorti Kostituzzjonali, l-esponenti kien taħt impressjoni li l-Avukat Ġenerali ser jagħraf li din is-sitwazzjoni ma setgħetx titkompla u għalhekk, fin-nuqqas tax-xhieda ta' Inge Delfosse, jiddikjara li l-Prosekuzzjoni ma kellha ebda prova oħra xi tressaq;*

11. *Illi xejn minn dan ma seħħ. L-Avukat Ġenerali baqa' jkaxkar saqajh u għal xhur sħaħ, f'seduta wara seduta, ma sar assolutament xejn. Is-sentenza kkonfermata mill-Qorti Kostituzzjonali tistipula li d-dritt tal-esponenti għal smigħ xieraq ġie leż u ser ikompli jiġi leż diment li ma tixhidx Inge Delfosse jew jingħalqu l-provi tal-prosekuzzjoni. Madankollu, is-sentenza ma timponi ebda terminu li mal-iskadenza tiegħu jingħalqu l-provi tal-Prosekuzzjoni u għalhekk, l-Avukat Ġenerali kien kuntent ikompli jippermetti l-ksur tad-dritt fundamentali tal-esponenti billi l-istess Avukat Ġenerali ma kien ser isofri ebda konsegwenza bil-kontinwazzjoni ta' dan il-ksur. Di più, il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti Istruttorja hi prekluża milli tagħlaq dan l-istadju tal-provi tal-Prosekuzzjoni billi l-liġi ma tagħtihiex din il-kompetenza;*

12. *Illi di più, fi Frar 2019, l-Avukat Ġenerali ħolom bi prova oħra nonostante t-trapass ta' 'il fuq minn sitt snin minn meta tniedu dawn il-proċeduri, fejn talab li jittieħed kampjun tal-vuċi tal-esponenti sabiex dan jiġi kkumparat ma' recording li fih allegatament l-esponenti jitkellem ma' Inge Delfosse;*

13. *Illi fir-rigward ta' dan ir-recording, li skont il-Prosekuzzjoni sar minn Inge Delfosse, jingħad li l-istess Delfosse ma xehditx quddiem il-Qorti u kkonfermat taħt ġurament li r-recording sar min-naħa tagħha. Illi di più, minkejja li l-esponenti kien oġġezzjona għall-ħatra tal-espert sabiex jieħu kampjun tal-vuċi tal-esponenti u jagħmel analiżi mar-recording, il-Qorti tal-Maġistrati kienet xorta laqgħet it-talba tal-Prosekuzzjoni. Illi jingħad ukoll li l-esponenti talab l-isfilz tar-recording mill-atti stante li kif ġia ġie dikjarat, Inge Delfosse, il-persuna li allegatament għamlet ir-recording ma dehritx quddiem il-Qorti sabiex tikkonferma u tippreżenta seduta stante l-istess recording allegatament magħmul minnha iżda l-Qorti tal-Maġistrati ċaħdet it-talba għall-isfilz tar-rapport;*

14. *Illi jingħad ukoll li meta fl-aħħar seduti l-Avukat Ġenerali għoġbu jibgħat l-atti proċesswali, kienu inħarġu l-Artikoli relattivi taħt liema l-esponenti għandu jiġi ġudikat, u l-artikli ħarġu bir-riserva, iżda kuntrarjament għal dak li ordinarjament iseħħ, il-Qorti tal-Maġistrati ma qratx l-artikli u minkejja diversi talbiet li saru mid-difiża tal-esponenti sabiex l-istess artikli jinqraw, dawn baqgħu qatt ma nqraw;*

15. *Illi huwa ovvju li minħabba dan il-fatt li l-Artikoli mhumiex qegħdin jinqraw, l-esponenti qiegħed isofri ksur ta' smigħ ta' dritt fundamentali tiegħu għal smigħ xieraq fi żmien raġonevoli. Illi jingħad li meta l-Artikoli jinqraw, il-Qorti tbiddel il-vesti tagħha minn waħda Istruttorja għal waħda ta' Ġudikatura Kriminali u meta l-Qorti tkun fil-vesti ta' Ġudikatura Kriminali, l-Avukat Ġenerali/Pulizija ma jistgħux jitolbu l-ħatra ta' espert;*

16. *Illi apparti minn hekk, l-Artikoli li ntbagħtu mill-Avukat jingħataw 'b'riserva' li jsir l-analiżi surriferit. L-esponenti jinsab perpless b'dan billi din it-tip ta' kundizzjoni ma teżistix fil-Liġi; jekk l-Avukat Ġenerali jibgħat l-Artikoli sabiex jinqraw, u l-persuna akkużata ma jkollha ebda oġġezzjoni li l-każ jiġi determinat mill-Qorti tal-Maġistrati, dawk l-Artikoli jridu jinqraw;*

17. *Illi għaldaqstant huwa evidenti li l-Avukat Ġenerali ma għandu ebda diffikultà jżomm lill-esponenti fi stat perpetwu ta' ksur tad-dritt fundamentali tiegħu għal smigħ xieraq u huwa biss b'ordni diretta ta' sentenza minn Qorti b'setgħa kostituzzjonali li l-provi tal-prosekuzzjoni jistgħu jingħalqu.*

Għaldaqstant, u in vista tas-suespost, l-esponenti umilment jitlob lil dina l-Onorabbli Qorti sabiex:

1. *Tiddikjara li l-esponenti sofra ksur tad-dritt fundamentali tiegħu għal smigħ xieraq fi żmien raġonevoli a tenur tal-Artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u tal-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem;*

2. *Tordna sabiex immedjatament jingħalqu l-provi tal-prosekuzzjoni fil-kumpilazzjoni **Il-Pulizija (Spettur Yvonne Farrugia) vs Silvio Zammit** pendenti quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti Istruttorja, presjeduta mill-Maġistrat Dr. A.M. Grima LL.D;*

3. *Tagħmel dawk l-ordnijiet, toħroġ dawk l-atti u tagħti dawk id-direttivi li tqis xierqa sabiex twettaq, jew tiżgura t-twettiq tad-dritt ta' smigħ xieraq tal-esponenti.*

Bl-ispejjeż.

Rat ir-Risposta tal-**Avukat Ġenerali** (minn issa 'l quddiem "l-intimat") li ġiet ippreżentata fis-16 ta' April, 2019, fejn eċċepixxa:

Illi l-ilment tar-rikorrent huwa mibni fuq allegata leżjoni tad-dritt għal smigħ xieraq kif protett permezz tal-Artikolu 39 tal-Kostituzzjoni ta' Malta u l-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea billi, fi kliem ir-rikorrent, "huwa ovvju li minħabba dan il-fatt li l-Artikoli ma humiex qegħdin jinqraw, l-esponenti qiegħed isofri ksur ta' smigħ ta' dritt fundamentali tiegħu għal smigħ xieraq fi żmien raġonevoli. Illi jingħad li meta l-Artikoli jinqraw, il-Qorti tbiddel il-vesti tagħha minn waħda Istruttorja għal waħda ta' Ġudikatura Kriminali u meta l-Qorti tkun fil-vesti ta' Ġudikatura Kriminali, l-Avukat Ġenerali / Pulizija ma jistgħux jitolbu l-ħatra ta' espert."

Illi l-esponenti jikkontesta l-allegazzjonijiet u l-pretensjonijiet tar-rikorrent stante illi huma infondati fil-fatt u fid-dritt għar-raġunijiet segwenti:

1. *Illi preliminarjament in kwantu l-lanjanza tar-rikorrent hija mibnija fuq allegata leżjoni ta' dritt għal smigħ xieraq naxxenti minn dewmien tal-proċeduri, l-esponenti jirrileva li r-rikorrent diġà talab referenza kostituzzjonali dwar dina l-kwistjoni fl-ismijiet "**Il-Pulizija vs Silvio Zammit**" (referenza kostituzzjonali numru 71/2016) li nqatgħet finalment mill-Qorti Kostituzzjonali fit-13 ta' Lulju 2018 liema kawża hija llum res judicata u r-rikorrent għalhekk ma jistax jerġa' jirriproponi l-istess ilment quddiem dina l-Onorabbli Qorti tramite l-proċeduri odjerni.*

2. *Illi mingħajr preġudizzju għas-suespost u fil-mertu, l-esponenti jissottometti li l-Artikolu 39(1) tal-Kostituzzjoni ta' Malta jipprovdi li sabiex jiġi garantit id-dritt għal smigħ xieraq, is-smigħ għandu jsir fi żmien raġonevoli, quddiem Qorti indipendenti u imparzjali mwaqqfa bil-liġi. L-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea jmur oltre meta jipprovdi li s-smigħ għandu jkun pubbliku u għandu jkun quddiem tribunal indipendenti u imparzjali mwaqqaf bil-liġi. L-esponenti*

jirrileva illi ma sar xejn matul l-andament tal-kumpilazzjoni li b'xi mod seta' jinċidi fuq id-dritt ta' proċess ġust tar-rikorrent.

Il-fatt fih innifsu li l-kumpilazzjoni inbdiet sitt snin ilu ma jfissirx b'daqshekk li hemm dewmien inġustifikat. Tabilħaqq hija ġurisprudenza kostanti u stabbilita li l-irraġonevolezza taż-żmien m'għandux jiġi determinat fl-astratt jew min-numru ta' snin li tkun damet għaddejja proċedura ġudizzjarja, imma dan għandu jitqies fid-dawl taċ-ċirkostanzi partikolari tal-każ li jkun.

Illi proprju fil-każ tallum jekk dina l-Onorabbli Qorti ssib li kien hemm xi dewmien tali dewmien ma jistax jitqies li huwa wieħed kapriċċuż jew irraġonevoli. Illi jekk wieħed jifli l-proċess tal-kumpilazzjoni jirriżulta li l-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti Istruttorja qiegħda tieħu ħsieb li tmexxi l-kawża b'diliġenza u bi speditezza. Illi jekk wieħed jikkunsidra li fis-sitt snin li ilha għaddejja l-kawża l-każ kien jinvolvi numru konsiderevoli ta' xhieda li kellhom jiġu minn barra minn Malta sabiex jixhdu f'dan il-każ li fin-natura tiegħu huwa wieħed ta' kumplessità għolja. In fatti, mill-verbali esebiti jirriżulta li xehdu numru kbir ta' persuni matul din il-kumpilazzjoni fosthom nies li kienu impjegati ma' istituzzjonijiet Ewropej u li jirrisjedu barra minn Malta kif ukoll kien hemm numru ta' esperti li ġew maħtura. Kemm in-numru ta' xhieda u kemm in-neċessità li jinħatru esperti juri li l-każ kien wieħed kumpless. L-esponenti jagħmel referenza għas-sentenza fl-ismijiet ***Andrew Ellul Sullivan et vs Avukat Ġenerali et*** *deċiża mill-Qorti Kostituzzjonali fit-18 ta' Ġunju 2008 fejn ġie osservat illi kawża titqies bħala waħda kumplessa u kumplikata minħabba fost l-oħrajn il-"volume of evidence, number of defendants or charges, the need to obtain expert evidence or evidence from abroad or the complexity of the legal issues involved." Għalhekk, darba li ġie kkonfermat li l-każ kien wieħed ta' komplessità għolja, isegwi li ċertu approfondiment kien bil-wisq ġustifikat. Illi madanakollu tenut kont ta' tali kumplessità xorta waħda ma jistax jingħad li l-kawża qiegħda tieħu żmien irraġonevoli sabiex tiġi konkluża. Illi huwa minnu li l-Qorti Kostituzzjonali diġà rraviżat dewmien irraġonevoli madanakollu dan lanqas ifisser li ġialadarba xhud għamel l-almu tiegħu sabiex ma jixhidx fil-proċeduri tal-kumpilazzjoni allura xhieda oħra, u ċioe l-ħatra ta' espert, liema ħatra hija neċessarja bħala prova, ma tinġiebx. Illi wieħed irid ukoll iżomm quddiem għajnejh li l-Prosekuzzjoni hija marbuta li ttella' kull prova kemm favur kif ukoll kontra l-imputat u li ċertament li azzjoni ta' natura kostituzzjonali ma hijiex intiża sabiex l-imputat jittenta tramite tali proċeduri jorbot idejn il-Prosekuzzjoni u jitlob li jingħalqu l-provi minkejja li jkun hemm xhieda illi l-Prosekuzzjoni hija fid-dmir li ttella' illi, del resto għal raġunijiet li ma humiex attribwibbli lill-prosekuzzjoni (f'dan il-każ xhud rilevanti jidher li ma tridx tixhed fil-pendenza ta' proċeduri investigattivi barra minn Malta), ma jkunx xehed.*

Illi huwa rilevanti wkoll illi f'dan il-każ huwa l-akkużat stess li qiegħed jikkaġuna d-dewmien billi saħansitra joġġezzjona għall-ħatra ta' espert tal-għarfien tal-vuċi meta huwa manifest illi qorti struttorja hija pjenament intitolata skont il-Kodiċi Kriminali li tordna li tinġieb quddiemha tali prova.

Illi għal dak li jirrigwardja l-aspett tar-raġonevolezza fit-tmexxija 'l quddiem tal-kawżi, il-Qorti Ewropea dejjem irriteniet illi "reasonsableness ... must be assessed in each case according to the particular circumstances ... The Court has, for this purpose, had regard, inter alia, to the complexity of the case, and to the conduct of both the applicant and the competent authorities ..." (ara ***Buchholz vs. Germany*** *– applikazzjoni numru 7759/77 deċiża fis-6 ta' Mejju 1981). Illi hu aċċettat illi ma hemm l-ebda 'time limit' li Qorti trid bilfors tosserva fil-kors tal-proċeduri quddiemha taħt piena tal-għeluq tal-proċeduri u dan ukoll għax altrimenti l-interessi tal-ġustizzja jiġu preġudikati minħabba għaġġla żejda u inkonsulta.*

Kemm hu hekk, fil-kawża ***Ciricosta u Viola vs. Italy*** *maqtugħa mill-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem fl-4 ta' Diċembru 1995, kien ġie deċiż li kawża ċivili li saħansitra kienet għadha ma ġietx maqtugħa minħabba sensiela twil ta' differimenti u li kienet ilha pendenti għal aktar minn ħmistax-il sena ma kinitx bi ksur tal-artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea.*

Taħt dan il-profil, mal-mogħdija taż-żmien il-Kummissjoni u l-Qorti Ewropea stabbilew ċertu fatturi li għandhom jiġu meqjusa biex jiġi determinat jekk kienx hemm dewmien irraġonevoli jew le. Dawn il-fatturi jinkludu:- (a) in-natura u/jew komplessità tal-każ in kwistjoni; (b) l-imġiba proċesswali tal-partijiet fil-kawża; u (ċ) il-mod kif dawn il-proċeduri ġew trattati u kondotti mill-awtorità ġudizzjarja stess. Dawn il-kriterji ġew applikati wkoll mill-Qrati tagħna (ara ***Francis Said vs Avukat Ġenerali*** *deċiża mill-Qorti Kostituzzjonali fit-12 ta' Frar 2010 u* ***Nazzareno sive Reno Zarb vs L-Avukat Ġenerali*** *deċiża mill-Qorti Kostituzzjonali fil-31 ta' Ottubru 2003).*

Illi ċertament li sabiex dina l-Onorabbli Qorti tkun tista' tikkunsidra t-talba tar-rikorrent, jinkombi fuq l-istess rikorrent li jipprova illi mhux biss il-każ tiegħu qed idum pendenti iżda li tali dewmien huwa intiż sabiex jiżvantaġġah fit-tgawdija tad-drittijiet tiegħu skont il-liġi.

Di più, wara li mill-kumpilazzjoni kontra r-rikorrent diġà saret referenza dwar dewmien, ir-rikorrent f'din il-kawża jista' jressaq biss lanjanzi li jsegwu d-deċiżjoni ta' dik ir-riferenza għax altrimenti jkun hemm duplikazzjoni tal-istess ilmenti u proċeduri.

Illi in vista tas-suespost ma hemm l-ebda ksur tad-dritt għal smigħ xieraq kif protett mill-Artikolu 39 tal-Kostituzzjoni ta' Malta u mill-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea.

3. *Salv eċċezzjonijiet ulterjuri.*

4. *Bl-ispejjeż kontra r-rikorrent.*

Rat il-verbal tas-seduta tas-26 ta' April, 2019 fejn il-partijiet qablu li qabel kull ħaġa oħra għandha tiġi ttrattata l-ewwel eċċezzjoni tal-intimat Avukat Ġenerali u fejn il-Qorti ordnat l-inverżjoni tal-provi dwar l-istess eċċezzjoni.

Rat l-atti kollha tal-kawża.

Rat id-dokumenti li ġew esebiti in atti u semgħet ix-xhieda prodotti mill-partijiet.

Semgħet it-trattazzjoni tal-avukati difensuri tal-partijiet dwar l-ewwel eċċezzjoni preliminari sollevata mill-konvenut.

Rat il-verbal tal-udjenza tal-20 ta' Settembru, 2019, fejn il-kawża tħalliet għal-lum għal deċiżjoni dwar l-ewwel eċċezzjoni preliminari.

Il-kwistjoni bejn il-partijiet

Ir-rikors odjern isegwi deċiżjoni mogħtija fit-13 ta' Lulju, 2018 mill-Qorti Kostituzzjonali li kkonfermat deċiżjoni mogħtija mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili (Ġurisdizzjoni Kostituzzjonali) tas-26 ta' April, 2018, fejn ġie kkonfermat li l-jedd tar-rikorrent għal smigħ xieraq kif protett bl-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u bl-Artikoli 6(1) u (3) tal-Konvenzjoni Ewropea ġie miksur. Ir-rikorrent jinsab

akkużat bi *trading in influence* u bħalissa hemm proċeduri pendenti fil-konfront tiegħu quddiem il-Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti Struttorja. F'dawn il-proċeduri, li ilhom li bdew aktar minn sitt snin, l-Avukat Ġenerali qiegħed jinsisti għax-xhieda ta' ċerta Inge Delfosse, li tgħix barra minn Malta, u li rrifjutat li tiġi Malta sabiex tagħti d-depożizzjoni tagħha fil-proċeduri mibdija kontra r-rikorrent minħabba l-biża' li jekk tagħmel dan tista' tinkrimina ruħha. Minkejja dan l-Avukat Ġenerali talab għadd ta' rinviji minħabba l-insistenza tiegħu sabiex Delfosse tixhed fl-imsemmija proċeduri. Kien għalhekk li r-rikorrent ressaq l-ewwel ilment kostituzzjonali tiegħu fejn isostni li qiegħed isofri minn ksur tad-dritt fundamentali tiegħu għal smigħ xieraq u dan in vista tal-fatt li ladarba Inge Delfosse għadha tirrifjuta li tixhed quddiem il-Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti Struttorja, il-proċeduri kriminali fil-konfront tiegħu ma jistgħux jiġu fi tmiemhom. Il-Prim Awla tal-Qorti Ċivili (Ġurisdizzjoni Kostituzzjonali) b'sentenza tas-26 ta' April, 2018, iddeċidiet li qiegħed jiġi leż id-dritt tar-rikorrent għal smigħ xieraq kif protett bl-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u bl-Artikolu 6(1) tal-Konvenzjoni Ewropea, liema ksur ser jibqa' jissussisti sakemm il-Prosekuzzjoni tagħmel dak li għandha tagħmel sabiex jew tassigura li Inge Delfosse titressaq quddiem il-Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti Struttorja sabiex tagħti x-xhieda tagħha, jew inkella tagħlaq il-provi tagħha fil-kumpilazzjoni li qiegħda ssir fil-konfront tar-rikorrent. Din id-deċiżjoni ġiet ikkonfermata mill-Qorti Kostituzzjonali b'deċiżjoni tat-13 ta' Lulju, 2018, imma minkejja dan l-intimat Avukat Ġenerali m'għamilx dak li kellu jagħmel sabiex jiġi osservat dak li ġie ordnat mill-Qorti Kostituzzjonali u jara li d-drittijiet tar-rikorrent ma jibqgħux jiġu miksura. Peress li l-Qorti Kostituzzjonali ma imponiet l-ebda terminu fuq il-Prosekuzzjoni sabiex tagħlaq il-provi tagħha, l-intimat Avukat Ġenerali baqa' m'għamel xejn sabiex jassigura li l-istadju tal-provi tal-Prosekuzzjoni jingħalaq billi l-istess Avukat Ġenerali ma kien ser isofri

ebda konsegwenza bil-kontinwazzjoni tal-imsemmi ksur tad-drittijiet fundamentali tar-rikorrent. Barra minn hekk fi Frar tal-2019 l-intimat Avukat Ġenerali talab li ssir prova bit-teħid ta' kampjun tal-vuċi tar-rikorrent sabiex dan jitqabbel mar-*recording* fejn allegatament ir-rikorrent jinstema' jitkellem ma' Inge Delfosse. Ir-rikorrent qiegħed jilmenta wkoll għax minkejja li l-intimat Avukat Ġenerali ħareġ l-Artikoli li abbażi tagħhom ir-rikorrent għad irid jiġi ġġudikat, dawn ħarġu b'riserva li jittieħed il-kampjun tal-vuċi. Ir-rikorrent jgħid li dawn l-Artikoli baqgħu ma nqrawx mill-Maġistrat sedenti fil-Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti Struttorja, u għalhekk din il-Qorti għadha ma bidlitx il-vesti tagħha għal waħda ta' Ġudikatura Kriminali, bil-konsegwenza li dik il-Qorti għadha mhix adita bl-awtorità li tordna lill-Avukat Ġenerali jagħlaq il-provi tiegħu.

Huwa in vista ta' dan li r-rikorrent qiegħed jitlob lil din il-Qorti tiddikjara li huwa għadu qiegħed isofri minn ksur tad-dritt fundamentali tiegħu għal smigħ xieraq a tenur tal-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u l-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea, u qiegħed jitlob ukoll li l-Qorti tordna li immedjatament jingħalqu l-provi tal-Prosekuzzjoni fil-kumpilazzjoni pendenti quddiem il-Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti Struttorja, flimkien ma' dawk l-ordnijiet, atti u direttivi neċessarji sabiex id-dritt għal smigħ xieraq tar-rikorrent jiġi mħares.

Min-naħa tiegħu l-intimat Avukat Ġenerali wieġeb li sa fejn l-ilment tar-rikorrent huwa mibni fuq allegat ksur tad-dritt tiegħu għal smigħ xieraq naxxenti minn dewmien fl-għeluq tal-proċeduri kriminali fil-konfront tiegħu, ir-rikorrent diġà kiseb referenza kostituzzjonali, liema talba għaddiet in ġudikat permezz tas-sentenza tal-Qorti Kostituzzjonali tat-13 ta' Lulju, 2018.

Il-partijiet f'din il-kawża qablu li qabel kull ħaġa oħra għandha tiġi ttrattata l-ewwel eċċezzjoni tal-intimat Avukat Ġenerali, jiġifieri dik dwar ir-*res judicata,* jekk il-kwistjoni mqanqla mir-rikorrent f'dawn il-proċeduri kinitx diġà ġiet mqanqla mir-rikorrent fi proċeduri preċedenti bejn l-istess partijiet, fejn ir-rikorrent ukoll kien talab lill-Qorti tiddikjara li hemm ksur tad-dritt fundamentali tiegħu għal smigħ xieraq in vista tad-dewmien biex l-imsemmija kumpilazzjoni tiġi fi tmiemha.

Provi u riżultanzi

Fl-udjenza tas-26 ta' April, 2019, ġie deċiż li qabel kull ħaġa oħra għandha tiġi ttrattata l-ewwel eċċezzjoni tal-intimat, u għalhekk il-Qorti ordnat l-inverżjoni tal-provi fir-rigward ta' din l-ewwel eċċezzjoni. Permezz ta' nota tat-8 ta' Mejju, 2019[1], l-intimat Avukat Ġenerali ppreżenta vera kopja tas-sentenza tal-Qorti Kostituzzjonali tat-13 ta' Lulju, 2018, fl-ismijiet **Il-Pulizija *vs.* Silvio Zammit**.[2] Permezz ta' nota tas-27 ta' Mejju, 2019, ir-rikorrent ippreżenta vera kopja tal-verbali tal-kumpilazzjoni fl-ismijiet **Il-Pulizija (Spettur Yvonne Farrugia) *vs.* Silvio Zammit** mis-26 ta' Lulju, 2018 sad-9 ta' Mejju, 2019, u ċjoé fi stadju wara li kienet ingħatat is-sentenza tal-Qorti Kostituzzjonali tat-13 ta' Lulju, 2018.[3]

Fl-udjenza tas-27 ta' Mejju, 2019, xehed **l-Avukat Edward Gatt**[4], li qal li huwa qiegħed jassisti lir-rikorrent fil-proċeduri penali pendenti quddiem il-Qorti tal-Maġistrati. Ix-xhud spjega li wara li ngħatat deċiżjoni mill-Qorti Kostituzzjonali

[1] *A fol.* 16 tal-proċess.
[2] *A fol.* 18 tal-proċess.
[3] *A fol.* 31 *et seq.* tal-proċess.
[4] *A fol.* 54 tal-proċess.

li tat-13 ta' Lulju, 2018, fejn ġie stabbilit li kien hemm leżjoni tad-dritt fundamentali tar-rikorrent minħabba dewmien esaġerat, l-atti ntbagħtu lura quddiem il-Qorti tal-Maġistrati, li kellha tagħti rimedju għall-ksur soffert mir-rikorrent. Ix-xhud kompla jgħid li filwaqt li l-Prosekuzzjoni kienet ressqet ix-xhieda kollha tagħha, kien għad fadal li tiddeponi xhud, ċerta Inge Delfosse, li tgħix barra u li qiegħda tirrifjuta li tidher quddiem il-Qrati Maltin sabiex tagħti d-depożizzjoni tagħha. Ix-xhud qal li s-sentenza tal-Qorti Kostituzzjonali tgħid ċar li l-Prosekuzzjoni għandha jew tiddikjara li m'għandhiex iżjed xhieda xi tressaq, jew inkella għandha tassigura li tinġieb din Inge Delfosse sabiex tixhed. Minkejja din id-deċiżjoni tal-Qorti Kostituzzjonali, il-Prosekuzzjoni baqgħet la ġabet lil Inge Delfosse tixhed, u lanqas ma ddikjarat li kienet ser tagħlaq il-provi tagħha. Jirriżulta li l-Prosekuzzjoni f'dan il-każ baqgħet ma ħadet l-ebda waħda minn dawn it-toroq proposti lilha, u għal perijodu ta' żmien sakemm l-attur intavola l-proċeduri odjerni, l-Avukat Ġenerali baqa' jitlob rinviju wara l-ieħor sakemm ma baqax jinsisti fuq ix-xhieda ta' Inge Delfosse, iżda talab għall-*voice recognition method* sabiex it-telefonata li allegatament ir-rikorrent kellu ma' Inge Delfosse tiġi eżaminata minn espert tekniku. Ix-xhud kompla jgħid li barra minn hekk, l-Avukat Ġenerali bagħat l-Artikoli tiegħu li abbażi tagħhom għandu jiġi ġġudikat ir-rikorrent, u malli ntbagħtu dawn l-Artikoli, il-Qorti tal-Maġistrati ma baqgħetx Qorti Struttorja iżda nbidlet f'Qorti ta' Ġudikatura Kriminali. Ix-xhud qal li l-Maġistrat sedenti ma qratx l-Artikoli inkwistjoni sabiex b'hekk hija baqgħet Qorti Istruttorja u ma nbidlitx f'Qorti ta' Ġudikatura Kriminali. Dan wassal biex il-Qorti m'għandhiex l-awtorità li titlob lill-Prosekuzzjoni tagħlaq il-provi tagħha jew tiddikjara li dawn il-provi huma magħluqa.[5] Ix-xhud qal li ġie ppreżentat r-

[5] Fi kliem ix-xhud, "l-Artikoli ma jistgħux jintbagħtu mill-Avukat Ġenerali u jibqgħu fil-proċess qisu ma ġara xejn. Il-Qorti konsapevoli li kif taqrahom ħa tikkonverti ruħha imbagħad tkun tista' tagħmel dak li qaltilha l-Qorti tal-Appell Kostituzzjonali, baqgħet ma qrathomx u allura r-rikorrent jinsab f'sitwazzjoni fejn minħabba l-aġir tal-Qorti, il-qorti

rikors odjern għax ma sarx il-qari tal-Artikoli mill-Qorti tal-Maġistrati u għalhekk il-Qorti baqgħet ma ġietx konvertita f'Qorti ta' Ġudikatura Kriminali.

Fl-udjenza tat-28 ta' Ġunju, 2019, reġa' xehed **Dr Edward Gatt**[6], li kkonferma li l-Artikoli saru b'riserva, u li l-espert tal-vuċi nħatar mill-Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti Istruttorja. Ix-xhud ikkonferma wkoll li dan l-espert għadu ma espletax l-inkarigu tiegħu.

Fl-istess udjenza xehdet ukoll l-**Ispettur Yvonne Farrugia**[7], li qalet li wara li għamlet il-verifiki tagħha, kien irriżultalha li in segwitu għad-deċiżjoni mogħtija mill-Qorti Kostituzzjonali, kienet saret pressjoni fuq l-Avukat Ġenerali sabiex jieħu deċiżjoni finali fir-rigward tax-xhud Inge Delfosse, u kienet saret talba għall-*European Investigation Order* sabiex din il-persuna tagħti d-depożizzjoni tagħha. Ix-xhud qalet li minkejja li kienet saret talba għal assistenza reċiproka fir-rigward tax-xhieda li għandha tingħata minn din ix-xhud, din baqgħet ma xehditx, u għalhekk l-uffiċċju tal-Avukat Ġenerali ma baqax jinsisti għal din ix-xhud, u minflok ħareġ l-artikoli bir-riserva li jintalab espert fil-*voice recognition.*

Fl-istess udjenza xehdet ukoll **Maria Ruth Ciantar**[8], Deputat Reġistratur tal-Qorti tal-Maġistrati, li qalet li meta deputat reġistratur jirċievi l-proċess bl-artikoli, waħda mill-kopji tintbagħat lill-Ispettur li jkun qiegħed imexxi l-Prosekuzzjoni, filwaqt li l-kopja l-oħra tiddaħħal fil-proċess u jiġi mgħarraf biha l-Maġistrat sedenti.

żammet lilha nnifisha bħala Qorti Istruttorja biex ma tkunx tista' tagħlaq il-provi u dak ordnat mill-Qorti tal-Appell Kostituzzjonali bqajna f'limbu li ma jistax isir."

[6] *A fol.* 62 tal-proċess.

[7] *A fol.* 64 tal-proċess.

[8] *A fol.* 70 tal-proċess.

<u>Konsiderazzjonijiet legali</u>

Permezz tal-azzjoni odjerna, ir-rikorrent qiegħed jitlob lil din il-Qorti tiddikjara li huwa sofra leżjoni tal-jedd fundamentali tiegħu għal smigħ xieraq, u dan wara li għal dawn l-aħħar sitt snin kien hemm għaddejjin fil-konfront tiegħu proċeduri kriminali b'rabta mal-akkuża ta' *trading in influence,* liema proċeduri għadhom pendenti quddiem il-Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti Struttorja. Il-Prosekuzzjoni f'dawk il-proċeduri qiegħda tinsisti fuq ix-xhieda ta' ċerta Inge Delfosse, persuna ta' nazzjonalità barranija li qiegħda tirrifjuta li titla' tixhed wara li esprimiet il-biża' li jekk tagħmel dan hija tkun qiegħda tinkrimina ruħha. Minkejja dan l-intimat Avukat Ġenerali baqa' jinsisti fuq ix-xhieda ta' din il-persuna, u ntalbu diversi rinviji fejn l-uffiċċju tal-Avukat Ġenerali baqa' jinsisti fuq ix-xhieda ta' Inge Delfosse. Kien f'dan il-kuntest li r-rikorrent fetaħ proċeduri kostituzzjonali li permezz tagħhom talab lill-Qorti tiddeċiedi li hemm leżjoni tal-jedd fundamentali tiegħu għal smigħ xieraq u dan quddiem sitwazzjoni fejn xhud li l-Prosekuzzjoni qiegħda tinsisti fuqha, qiegħda tirrifjuta li tixhed bir-riżultat li l-proċeduri kriminali fil-konfront tar-rikorrent ma jistgħux jingħalqu f'dan l-istadju. Il-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili (Ġurisdizzjoni Kostituzzjonali), fid-deċiżjoni tagħha tas-26 ta' April, 2018 iddikjarat li hemm leżjoni tal-jeddijiet tar-rikorrent kif protetti bl-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u bl-Artikolu 6(1) tal-Konvenzjoni Ewropea, u ddeċidiet, mingħajr ma imponiet terminu fuq il-Prosekuzzjoni, li l-Prosekuzzjoni għandha jew tagħlaq l-istadju tal-provi fil-kumpilazzjoni kontra r-rikorrent, jew inkella għandha tagħmel dak kollu li tista' sabiex tassigura li Inge Delfosse tagħti d-depożizzjoni tagħha. Minn din id-deċiżjoni sar appell mill-Avukat Ġenerali, iżda l-Qorti Kostituzzjonali f'deċiżjoni mogħtija minnha fit-13 ta' Lulju, 2018, ċaħdet l-appell u kkonfermat id-deċiżjoni mogħtija mill-Prim' Awla tal-Qorti

Ċivili (Ġurisdizzjoni Kostituzzjonali). Jirriżulta li meta l-atti ntbagħtu lura quddiem il-Qorti tal-Maġistrati, ir-rikorrent ħaseb li l-Avukat Ġenerali ser jiddikjara li l-provi tiegħu magħluqa, u dan in ottemperanza mad-deċiżjoni mogħtija mill-Qorti Kostituzzjonali, iżda minn dan kollu ma sar xejn, u minflok l-Avukat Ġenerali baqa' jitlob li jingħata terminu itwal sabiex fih titressaq ix-xhud Inge Delfosse. Mill-atti jirriżulta wkoll li fi Frar 2019 l-Avukat Ġenerali talab li jittieħed kampjun tal-vuċi tar-rikorrent sabiex ikun jista' jitqabbel ma' *recording* ta' telefonata li allegatament saret bejn ir-rikorrent u Delfosse, iżda anki f'dan l-istadju rriżultaw problemi ġodda b'din it-talba minħabba fid-diffikultajiet sabiex Inge Delfosse tixhed u tikkonferma li l-vuċi li tinstema' fir-*recording* hija tagħha. Mill-atti jirriżulta wkoll li f'waħda mill-aħħar seduti li nżammu quddiem il-Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti Struttorja, l-Avukat Ġenerali kien bagħat l-Artikoli taħt liema r-rikorrent għandu jiġi ġġudikat, iżda dawn ħarġu b'riserva u baqgħu ma nqrawx mill-Maġistrat sedenti, sabiex b'hekk il-Qorti tal-Maġistrati baqgħet komposta bħala Qorti Struttorja u mhux bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali. Konsegwenza ta' din id-deċiżjoni, il-Maġistrat li qiegħda tisma' l-kumpilazzjoni, ma tistax tordna l-provi tal-Prosekuzzjoni magħluqa, u dan minkejja li diġà ngħatat deċiżjoni mill-Qorti Kostituzzjonali li għaddiet in ġudikat, li tgħid li l-jeddijiet tar-rikorrent għal smigħ xieraq qegħdin jiġu miksura.

Fl-ewwel eċċezzjoni preliminari tiegħu, l-intimat Avukat Ġenerali eċċepixxa li r-rikorrent diġà talab referenza kostituzzjonali dwar dina l-kwistjoni fl-ismijiet "**Il-Pulizija vs. Silvio Zammit**" (referenza kostituzzjonali numru 71/2016) li nqatgħet finalment mill-Qorti Kostituzzjonali fit-13 ta' Lulju, 2018, liema kawża hija llum *res judicata* u r-rikorrent għalhekk ma jistax jerġa' jipproponi l-istess ilment quddiem dina l-Qorti permezz tal-proċeduri odjerni. L-intimat

Avukat Ġenerali qiegħed jinsisti fuq din l-eċċezzjoni tiegħu għaliex fil-proċeduri preċedenti fejn il-Qorti Kostituzzjonali ddikjarat li d-dewmien biex jingħalqu l-proċeduri kriminali qiegħed iwassal għal leżjoni tal-jeddijiet fundamentali tar-rikorrent, dak li qiegħed jilmenta minnu r-rikorrent fil-proċeduri odjerni, diġà ġie deċiż. L-intimat Avukat Ġenerali qiegħed isostni li t-talbiet fil-proċeduri odjerni kif ippostulati mir-rikorrent, huma identiċi għal dawk li ġew deċiżi u li għaddew in ġudikat fil-proċeduri preċedenti, apparti li l-partijiet fiż-żewġ kawżi huma l-istess u l-oġġett tal-kawża huwa l-istess ukoll, u għalhekk jirriżultaw sodisfatti l-elementi meħtieġa biex tintlaqa' l-eċċezzjoni tar-*res judicata.*

Min-naħa tiegħu r-rikorrent qiegħed jinsisti li l-fatt li diġà ġie deċiż fi proċeduri kostituzzjonali li huwa qiegħed isofri minn leżjoni ta' dritt fundamentali, ma jfissirx li huwa prekluż milli jilmenta għal darb'oħra quddiem l-istess forum f'każ li ma jsir xejn sabiex il-ksur ta' dak id-dritt fundamentali jiġi indirizzat mill-Prosekuzzjoni u mill-intimat Avukat Ġenerali. Ir-rikorrent jgħid li l-intimat injora u skarta id-direttivi li tat il-Qorti Kostituzzjonali, li ddiriġiet lill-Prosekuzzjoni tistrada l-kawża billi jew tagħlaq il-provi tagħha, inkella tara kif tagħmel u ttella' lil Inge Delfosse tixhed. Minn dan kollu ma sar xejn, bir-riżultat li għaddew bosta xhur mid-deċiżjoni tal-Qorti Kostituzzjonali, u ma sar l-ebda progress quddiem il-Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti Struttorja sabiex il-proċeduri kriminali fil-konfront tar-rikorrent jinġiebu fi tmiemhom. Ir-rikorrent jinsisti li l-eċċezzjoni dwar ir-*res judicata* m'għandhiex tiġi milqugħha għax minkejja li huwa minnu li l-partijiet f'dawn il-proċeduri huma l-istess bħall-partijiet fil-kawża li għaddiet in ġudikat, l-oġġett tal-kawża huwa differenti. Ir-rikorrent jsostni li dak li ta lok għal dawn il-proċeduri huwa l-fatt li minkejja li l-Prosekuzzjoni ġiet diretta sabiex iġġib fi tmiemhom l-proċeduri kriminali fil-konfront tiegħu, għadda aktar żmien u baqa' ma sar xejn min-

naħa tal-intimat u tal-Prosekuzzjoni. Huwa d-dewmien u n-nuqqas tal-intimat u tal-Prosekuzzjoni li jaġixxu sabiex iwasslu l-imsemmija proċeduri kriminali fi tmiemhom, li ġiegħlu lir-rikorrent jintavola r-rikors odjern. Mill-atti jirriżulta wkoll li r-rikorrent qiegħed jilmenta għax wara li ngħatat is-sentenza tal-Qorti Kostituzzjonali tat-13 ta' Lulju, 2018, l-intimat Avukat Ġenerali flok qagħad ma' dak li ġie dirett li jagħmel mill-Qorti Kostituzzjonali, talab prova oħra, li jittieħed kampjun tal-vuċi tar-rikorrent sabiex dan jiġi kkumparat ma' *recording* fejn allegatament ir-rikorrent jitkellem ma' Inge Delfosse, prova li tul is-sitt snin li ilhom li nbdew il-proċeduri kriminali kontra r-rikorrent qatt ma ntalbet mill-Avukat Ġenerali. Dawn il-manuvri, jargumenta r-rikorrent, qegħdin jikkontribwixxu għal aktar dewmien biex il-proċeduri kriminali jinġiebu fi tmiemhom.

F'dan l-istadju din il-Qorti ma tqisx li għandha tidħol fil-kwistjoni ta' jekk il-Maġistrat sedenti mxietx b'mod korrett meta naqset li taqra l-Artikoli, bil-konsegwenti sitwazzjoni li żviluppat fejn il-Qorti tal-Maġistrati baqgħet Qorti Struttorja minflok ma nbidlet f'Qorti ta' Ġudikatura Kriminali li jkollha l-fakoltà li tkun tista' tordna l-għeluq tal-provi tal-Prosekuzzjoni. F'dan l-istadju tal-proċeduri odjerni, il-Qorti ser tillimita ruħha billi tiddeċidi jekk wara li ngħatat id-deċiżjoni tal-Qorti Kostituzzjonali tat-13 ta' Lulju, 2018, seħħitx leżjoni ġdida li tiġġustifika li jiġi mressaq min-naħa tar-rikorrent l-ilment kostituzzjonali odjern, li d-dritt fundamentali tiegħu għal smigħ xieraq qiegħed jiġi miksur mill-ġdid.

Il-Qorti tqis li s-sitwazzjoni li żviluppat wara d-deċiżjoni tal-Qorti Kostituzzjonali tat-13 ta' Lulju, 2018, hija xenarju ġdid għall-partijiet involuti fil-kawża, għaliex minkejja li l-intimat Avukat Ġenerali huwa konsapevoli li diġà nstab ħati ta' leżjoni tal-jeddijiet fundamentali tar-rikorrent, dan xorta

waħda baqa' ma għamel xejn biex jindirizza il-kwistjoni. Għall-kuntrarju tkompla t-tkaxkir tas-saqajn u t-titubar, bir-riżultat aħħari jkun li Inge Delfosse baqgħet tirrifjuta li titla' tixhed u minkejja li saru proċeduri appożiti ta' kollaborazzjoni sabiex ix-xhieda tagħha tinstema', din baqgħet ma xehditx, bil-Qorti tal-Maġistrati takkorda differiment wara ieħor mingħajr ma jiġi rreġistrat xi tip ta' progress fil-proċeduri kriminali. Ċertament dan l-aġir da parti tal-intimat mhux aċċettabbli speċjalment f'ċirkostanzi fejn l-intimat diġà nstab ħati li kiser il-jeddijiet fundamentali tar-rikorrent, u minflok ma għamel dak kollu li seta' sabiex l-proċeduri kriminali jiġu konklużi, l-intimat u l-Prosekuzzjoni baqgħu jtawlu l-proċeduri u saħansitra pproponew li jintuża metodu ieħor sabiex tiġi verifikata l-awtentiċità tar-*recording* tal-konversazzjoni li allegatament seħħet bejn ir-rikorrent u x-xhud Inge Delfosse. Huwa proprju f'dan il-kuntest li l-Qorti tqis li l-ilment kostituzzjonali odjern li qiegħed issir mir-rikorrent ma ġiex deċiż diġà fil-proċeduri kostituzzjonali preċedenti, peress li l-ilment kostituzzjonali odjern qiegħed jitressaq in segwitu għal dak illi kellu jseħħ u ma seħħx wara li ngħatat id-deċiżjoni tat-13 ta' Lulju, 2018 mill-Qorti Kostituzzjonali, u għalhekk l-oġġett tal-kawża fil-proċeduri odjerni huwa differenti minn dak li diġà ġie deċiż fil-proċeduri preċedenti. Konsegwentement l-ewwel eċċezzjoni preliminari tal-intimat Avukat Ġenerali għandha tiġi miċħuda.

<u>Decide</u>

Għaldaqstant għar-raġunijiet premessi l-Qorti qiegħda taqta' u tiddeċiedi billi tiċħad l-ewwel eċċezzjoni preliminari mressqa mill-intimat Avukat

Ġenerali, u tordna l-prosegwiment tal-kawża bis-smigħ tal-provi dwar il-mertu.

Deċiżjoni dwar l-ispejjeż marbuta ma' din il-proċedura, tingħata fis-sentenza finali.

Moqrija.

Onor. Dr Lawrence Mintoff LL.D.
Imħallef

Rosemarie Calleja
Deputat Reġistratur